

Eduskunnan tarkastusvaliokunta 13.6.2017

Valtiovarainministeriö kunnioittavasti lausuu tarkastusvaliokunnalle Kanadan ja Euroopan unionin välisen kauppasopimuksen voimaansaattamisesta seuraavaa:

Valtiovarainministeriö kannattaa sopimuksen voimaansaattamiseen liittyvän lain antamista ja katsoo sopimuksen kattavan osapuolten edut tasapuolisesti. Valtiovarainministeriö pitää hyvänä sopimukseen sisällytettyä ehtoa valtion sääntelyoikeudesta.

Hallituksen esityksen perusteluissa on todettu seuraavasti. 'Eduskunnan kannan mukaisesti Suomi säilyttää julkisissa palveluissa Suomen lainsäädännön muuttamismahdollisuuden tulevaisuudessa. Esimerkiksi sosiaali- terveys- ja koulutuspalveluille on sopimukseen sisällytetty Suomen osalta laajoja politiikkajoustavuuden turvaavia rajoituksia. Tämän lisäksi sopimuksen osapuolten yhteisessä tulkitsevassa välineessä vahvistetaan valtioiden oikeus – kaikilla hallintotasoilla – tarjota ja tukea julkisia palveluja. Siinä selvennetään myös, että sopimus ei estä hallituksia sääntelemästä näitä palveluja. Sopimus ei myöskään vaadi yksityistämään näitä palveluja tai estä julkisten palveluiden soveltamisalan laajentamista tulevaisuudessa tai julkista tahoja palauttamasta niitä palveluja, jotka ovat aiemmin yksityistetty tai kilpailutettu, takaisin julkisen tahon tuotantoon.'

Sijoitusten suojaan liittyen hallituksen esityksessä kuvataan myös artiklan 8.12 sisältöä. Artiklassa on säännökset kansallistamisen edellytyksistä ja maksettavan korvauksen suuruudesta. Maksettavan korvauksen olisi vastattava määrältään sijoituksen markkina-arvoa hetkenä, joka välittömästi edelsi pakkolunastusta tai ennen pakkolunastuksen tietoon tuloa sen mukaan, kumpi on aiempi. Artiklassa täsmennetään myös arvonmääritysperusteet ja korvaukseen sisällytettävä korko.

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan korvaussumman määrittely tyhjentävästi kaikki tilanteet etukäteen huomioiden on kuitenkin haasteellista ja on mahdollista, että osapuolilla on eri käsitys lunastettavan varallisuuden arvosta (esim. potilastietojen arvo?) tai lunastusoikeuden ulottumisesta kolmannelle osapuolelle ulkoistettuun palvelun osaan, jolloin asia voisi nousta ratkaistavaksi sopimuksen tarkoittamassa riitojen ratkaisuelimessä. Riskin toteutumisen todennäköisyyttä on vaikea arvioida ennakolta.